

Hvad siger Bibelen faktisk om skabelsen?

Skabelsesberetningen - problem eller løsning?

Modstand fra kirken

Ofte størst modstand fra teologers side

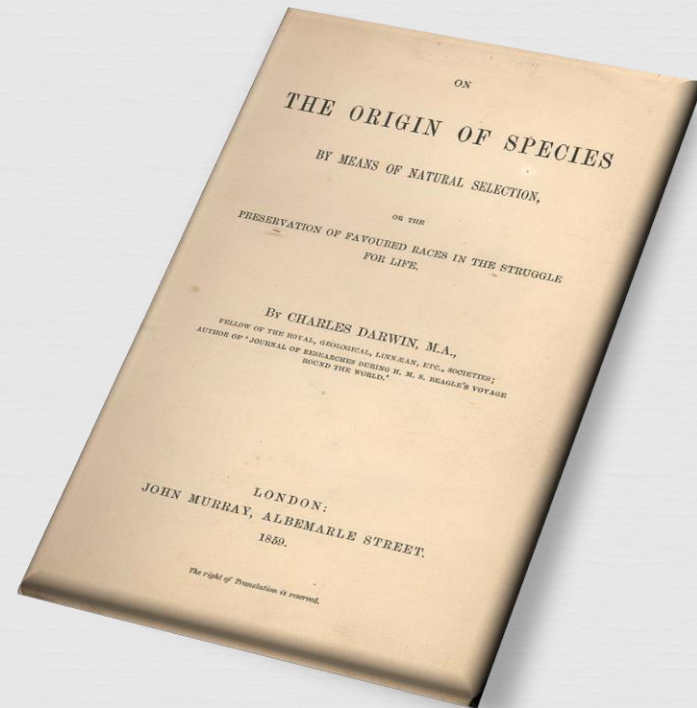

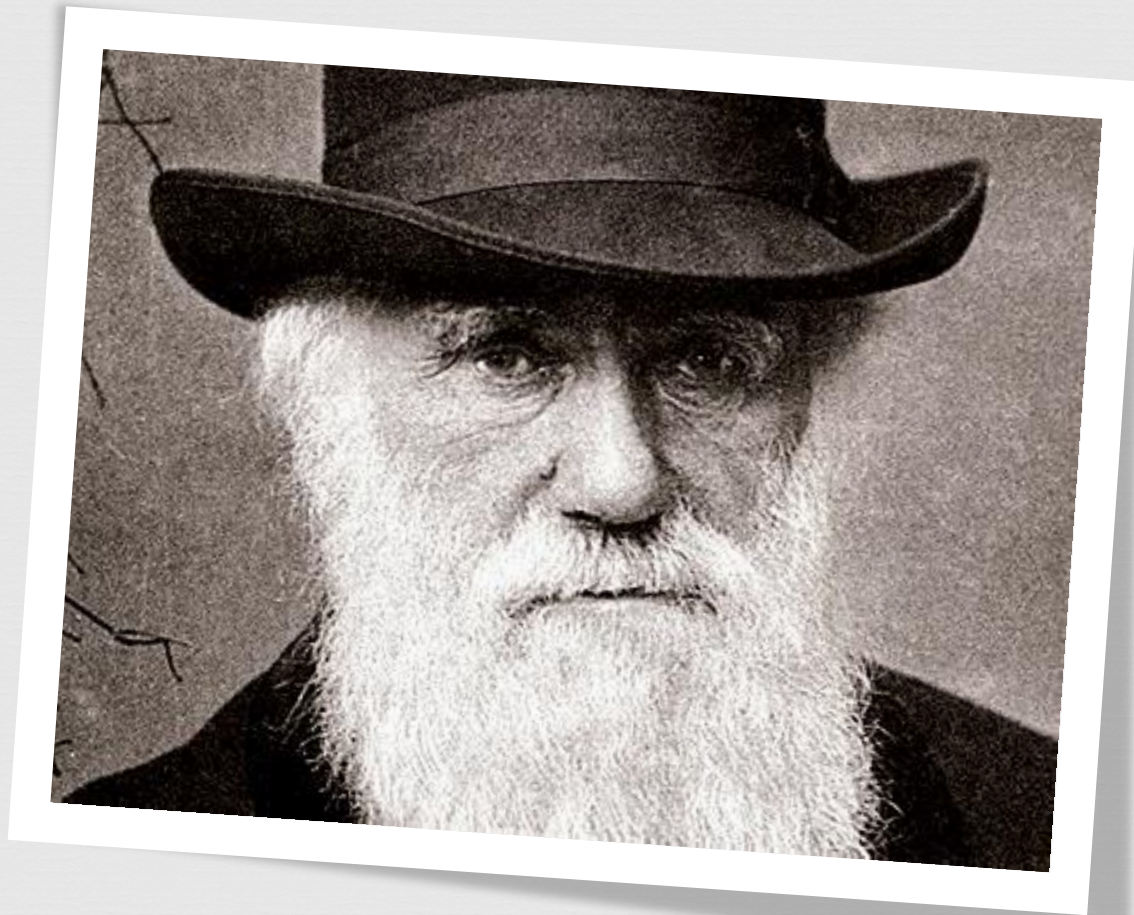
Copyright © Klaus Dahl

Darwins indflydelse

🔥 Den moderne bog, der har størst indflydelse på fortolkningen af skabelsesberetningen: Charles Robert Darwins (1809-1882) bog: "Om Arternes Oprindelse ved naturlig Selektion eller ved de heldigst stillede Formers sejr i Kampen for Tilværelsen" (udgivet 1859).

Charles Darwin

Vor tids mest indflydelsesrige teolog?

Copyright © Klaus Dahl

Hvorfor?

- ☞ Respekt
- ☞ Træt af latterliggørelse
- ☞ Træt af at skulle forsvare et upopulært standpunkt
- ☞ Akademisk anerkendelse

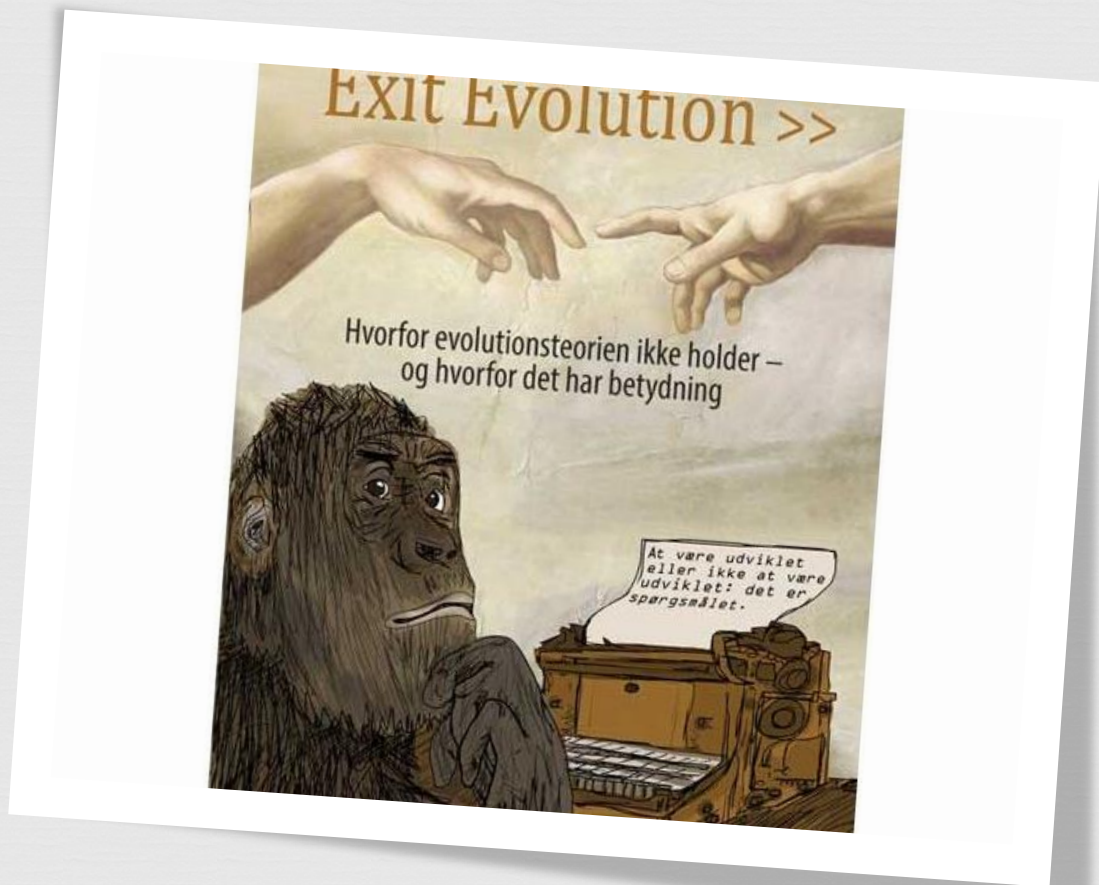

James Porter Moreland

Verdenskendt filosof – kritiker af *scientism*

Copyright © Klaus Dahl

Karsten Pultz' bog: "Exit Evolution"

Kan købes gennem Udfordringens Forlag

Copyright © Klaus Dahl

Hvorfor evolutionsteori?

Copyright © Klaus Dahl

Copyright © Klaus Dahl

Tiltrækkende idé

- ☞ En ateistisk evolutionslære forkaster Gud som forklaring på alt
- ☞ Ophøjer mennesket
- ☞ "Fri moral"

Historisk videnskab og Guds åbenbaring

Den eneste mulighed for præcis viden

Copyright © Klaus Dahl

Historisk videnskab

☞ Evolutionsteorien:

☞ Ikke observérbar
videnskab

☞ Historisk videnskab

De historiske spor

- ❧ Fossilagene støtter ikke evolutionsteorien
 - ❧ Manglende led (missing links)
 - ❧ Levende fossiler
- ❧ DNA-forskningen støtter ikke evolutionsteorien
- ❧ Utallige vanskeligheter

Øjenvidne? Observation?

Copyright © Klaus Dahl

Gud – det eneste øjenvidne

- ☞ Vi har ingen pålidelige personer/førstehåndskilder, som kan fortælle, hvad der skete, at livet på jorden blev til.
- ☞ Hvordan skulle noget, som blev til, kunne fortælle, hvad der fandtes *før*, det blev til? Det er logisk set umuligt.
- ☞ Kun Gud eksisterede og kunne fortælle, hvad der skete, den gang alt blev til.

Videnskabens antagelser

- ❧ Videnskaben bygger på en række antagelser (aksiomer):
 - ❧ Muligheden for empirisk viden (vha. sanserne)
 - ❧ Logikkens love og sandhedsbegrebet
 - ❧ Naturlove
 - ❧ Årsag-virkning
 - ❧ Muligheden for sandsynlighedsregning

Videnskabens antagelser

- ❧ Videnskabens antagelser kan ikke bevises vha. af videnskaben selv
- ❧ Videnskabelig forskning forudsætter en række filosofiske idéer

Sammenligning af grundlag

Copyright © Klaus Dahl

Grundlaget for videnskab

Kristendom

- ☞ Absolutter
- ☞ Objektiv mening
- ☞ Objektiv viden
- ☞ Objektiv moral

Ateisme

- ☞ Alt er relativt
- ☞ Subjektiv mening
- ☞ Subjektiv viden
- ☞ Subjektiv moral

Hvorfor er det vigtigt?

Konsekvens – lidelse & død

Hvis evolutionsteorien er sand:

- ❧ Lidelse og død bliver en integreret del af skabelsen.
- ❧ Men Bibelen siger, at lidelse og død skyldes synden.

Lidelse og død

Copyright © Klaus Dahl

Konsekvens - lidelse & død

- ☞ "Gud så, at det var godt." (1. Mos. 1,4.9.12.18.21.25).
- ☞ Både mennesker og dyr var vegetarer:
 - ☞ "Gud sagde: 'Nu giver jeg jer alle planter, der sætter frø, på hele jorden og alle træer, der bærer frugt med kerne. Dem skal I have til føde. (v. 30) Til alle de vilde dyr og til alle himlens fugle, ja, til alt levende, der rører sig på jorden, giver jeg alle grønne planter som føde.' Og det skete." (1. Mos. 1,29-30).

Konsekvens - lidelse & død

Døden var ikke en naturlig del af skabelsen, men en følge af syndefaldet:

- ☞ Adams synd førte til, at døden kom ind i verden:
 - ☞ "Derfor: Synden kom ind i verden ved ét menneske, og ved synden døden, og sådan kom døden til alle mennesker, fordi alle syndede." (Rom. 5,12).
- ☞ Døden er en fjende - ikke noget godt:
 - ☞ "Som den sidste fjende tilintetgøres døden" (1. Kor. 15,26)

Overleve ved at dræbe

Copyright © Klaus Dahl

Konsekvens - lidelse & død

Denne død var ikke kun en åndelig død, men også den fysiske død:

☞ "... indtil du vender tilbage til jorden, for af den er du taget. Ja, jord er du, og til jord skal du blive." (1. Mos. 3,19).

Copyright © Klaus Dahl

Konsekvens - lidelse & død

Døden ramte både mennesker og dyr og påvirkede hele skaberværket:

☞ Agerjorden blev forbandet pga. Adams synd:

☞ "Fordi du lyttede til din kvinde og spiste af det træ, jeg forbød dig at spise af, skal agerjorden være forbandet for din skyld; med møje skal du skaffe dig føden alle dine dage." (1. Mos. 3,17).

Jesus døde vores død

Copyright © Klaus Dahl

Konsekvens - lidelse & død

Jesus døde ikke blot en åndelig, men også en fysisk død for at gøre Adams fald godt igen:

- ☞ "Fordi døden kom ved et menneske, er også de dødes opstandelse kommet ved et menneske. (v. 22) For ligesom alle dør med Adam, skal også alle gøres levende med Kristus." (1. Kor. 15,21-22).
- ☞ Derfor kaldes Jesus også for "den sidste Adam" (1. Kor. 15,45).

Konsekvens - lidelse & død

- ☞ Jesus tog syndens og dødens forbandelse på sig:
 - ☞ "Også jer, som før var fremmede og fjendske af sind med jeres onde gerninger, (v. 22) har Gud nu forsonet med sig ved Kristi legemlige død" (Kol. 1,21-22).
 - ☞ "Kristus har løskøbt os fra lovens forbandelse ved selv at blive en forbandelse for vor skyld - der står jo skrevet: 'Forbandet er enhver, der hænger på et træ'" (Gal. 3,13).

Skabelse gennem milliarder af døde?

Copyright © Klaus Dahl

Konsekvens - lidelse & død

Konklusion:

- ☞ Der var altså ikke død *før*, synden kom ind i verden.
- ☞ Jesus *døde* (og opstod) fysisk pga. vores synd
- ☞ Derved borttog hans dødens forbandelse
- ☞ Derfor: Hvis ikke begivenhederne i 1. Mos. 1-3 er virkelige, historiske hændelser, bliver Jesu død i stedet for os derfor meningsløs.

Håbet om et evigt liv uden død og lidelse

Copyright © Klaus Dahl

Konsekvens - evighedshåbet

Hvis evolutionsteorien er sand:

- ☞ Det kristne fremtidshåb bliver tomt, fordi lidelse og død er en del af skabelsen, som Gud kalder "god".
- ☞ Hvad godt er der så ved det evige liv i en ny himmel og på en ny jord?

Konsekvens - evighedshåbet

- ❧ Hvis lidelse og død er en del af skabelsen, hvorfor siger Gud så, at lidelsens og dødens forbandelse ikke skal findes på den nye jord?
- ❧ Og hvad var det så, at Jesus døde for? Døde han for den død, som Gud havde inkluderet i skaberværket?

Konsekvens - evighedshåbet

Hvis evolutionsteorien er sand, hvad er bliver der så af dette løfte:

☞ "Han vil tørre hver tåre af deres øjne, og *døden* skal ikke være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere. Thi det, der var før, er forsvundet" (Åb. 21,4).

Konsekvenser for forståelsen af Bibelen

Copyright © Klaus Dahl

Konsekvens - bibelfortolkning

Hvis evolutionsteorien er sand, og skabelsesberetningen skal forstås sådan, får det store konsekvenser for forståelsen af resten af Bibelen:

- ☞ Hvordan kan man så vide, hvad der skal forstås som virkelig historiebeskrivelse, og hvad der skal forstås symbolsk?

Konsekvens - bibelfortolkning

- ☞ Er beretningerne om Abraham, Isak og Jakob historiske begivenheder?
- ☞ Er beretningerne om israelitterne i Egypten historiske begivenheder?
- ☞ Skal Jesu død og opstandelse forstås billedligt, symbolsk?
- ☞ Jesu stamtavle (i Luk. 3,38) går tilbage til Adam. Skal Adam her forstås som en virkelig person eller blot i symbolsk betydning? Hvis ikke, hvornår er der så i Jesu stamtavle tale om virkelige personer?

Kirkehistorien

Copyright © Klaus Dahl

Hvad siger kirkehistorien?

- ❧ Gode argumenter for, at de første kristne og oldkirken ikke gik ind for skabelse gennem evolution, men skabelse som en hurtig proces.
- ❧ Reformatorerne tog Bibelens skabelsesberetning bogstaveligt

Reformatorene

Copyright © Klaus Dahl

Martin Luther

Luther:

- ☞ Stod fast på en skabelse på seks dage.
- ☞ Afviste enhver modsætning mellem 1. Mos. 1 og 2 – altså ikke to, modstridende skabelsesberetninger

Martin Luther

☞ "Luther har ganske vist flere diskussioner med kirkefædrene, heriblandt Augustin, fordi nogle af dem hævder, at det hele blev til i et nu. Det afvises af Luther med den begrundelse, at det er en utilladelig allegorisk udlægning af skabelsesberetningen. Skabelsesberetningen skildrer det som et forløb, som en større og større udfoldelse, hvor den ene ting følger på den anden - i løbet af seks dage (deri er der ingen vaklen hos Luther)." ("Luther og skabelsen")

(Asger Højlund)

Copyright © Klaus Dahl

Calvin

Copyright © Klaus Dahl

Calvin

- ☞ Calvin troede også på en bogstavelig skabelse på seks dage

Bogstavelig eller symbolsk?

Hvordan skal skabelsesberetningen i 1.
Mos. 1-2 forstås

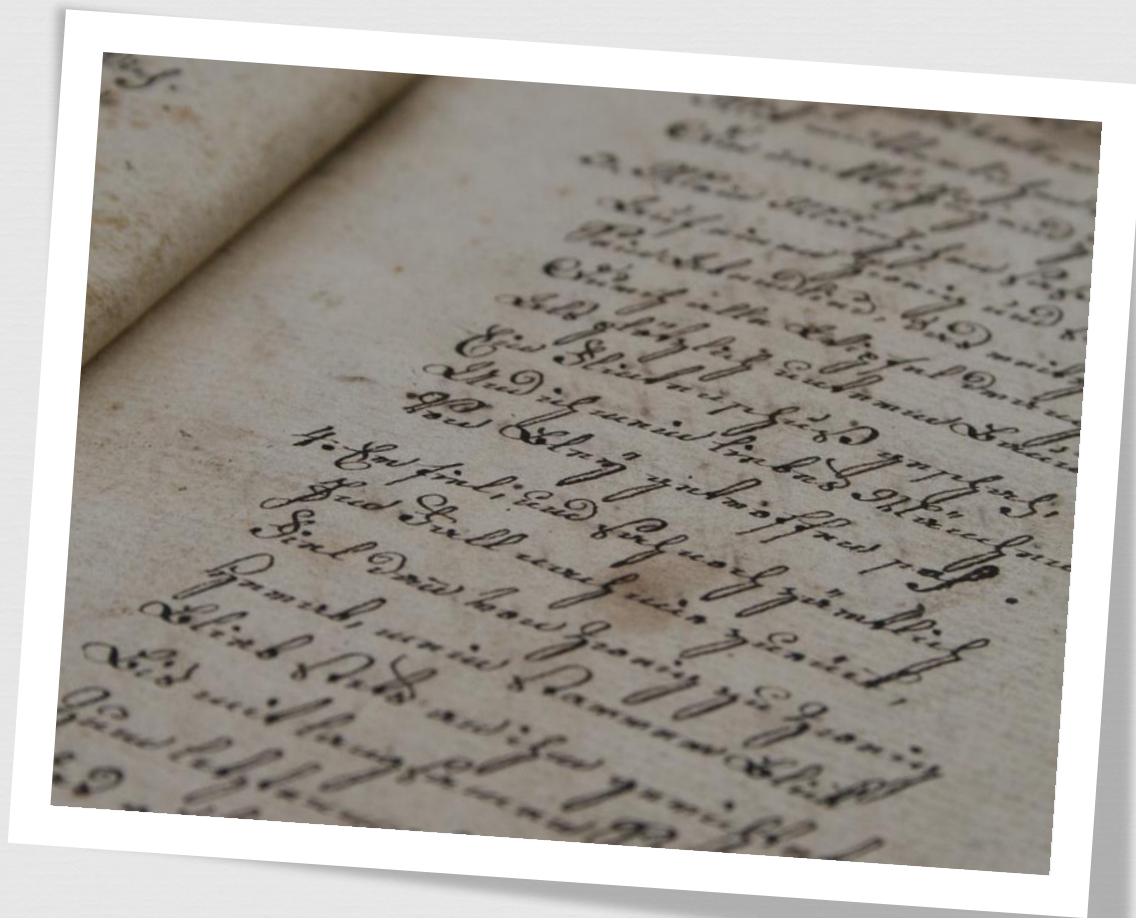
Oldtidstekster

Ancient Near East (ANE) tekster

Copyright © Klaus Dahl

Oldtidstekster fra Melleløsten

Copyright © Klaus Dahl

Oldtidstekster (ANE)

- ☞ Enuma Elish – babylonsk myte
- ☞ Gilgamesh-eposet – babylonsk myte
- ☞ Adapa-myten
- ☞ Atrahasis-myten – mesapotamisk myte
- ☞ Egyptiske myter

Få ligheder, mange forskelle

Enkelte ligheder mellem oldtidsteksterne fra Mellemøsten og 1. Mos. 1-2, men også meget stor forskel på de to typer tekster:

- ☞ ANE-teksterne udgør ikke en meget nær kontekst til den bibelske skabelsesberetning.
- ☞ De er skrevet i et andet sprog og med udgangspunkt i et helt andet verdensbillede.
- ☞ Tager udgangspunkt i *polyteisme* (flere guder).

Seth Erlandsson

Copyright © Klaus Dahl

Seth Erlandsson

☞ ”Sammenfattende kan vi konstatere, at bibelkritikkens påstand om, at 1. Mos. 1-3 har gjort brug af babylonske myter og troforestillinger, ikke kan grundes på materiale, der er tilgængeligt for forskningen. Årsagen til disse påstande er i stedet, at bibelkritikken går ud fra, at teksterne i 1. Mos. 1-3 er blevet til ved, at forskellige menneskelige trosforestillinger og myter efter en lang og kompliceret forhistorie er blevet ophav til den kanoniske bibeltekst. At der skulle være tale om en guddommelig åbenbaring, som ikke har sin oprindelse i menneskelige spekulationer, er en mulighed, som på forhånd udelukkes.”

Historisk eller symbolsk?

Ikke poesi

Copyright © Klaus Dahl

Historie - ikke poesi

- ❧ Sproget i 1. Mos. er ikke generelt poesi - selvom der enkelte steder kan være poetiske træk. Men selv der er skabelsesberetningen autentisk historiefortælling.
- ❧ Dr. Stephen Boyd har foretaget statistiske sammenligninger mellem skabelsesberetningen (i 1. Mos. 1-2) og poetiske afsnit i Bibelen. Hans konklusion: 1. Mos. 1-2 er historie, ikke poesi.
- ❧ Den samme konklusion kom den kendte professor i Det Gamle Testamente, E. J. Young, frem til.

Flere teorier

I modsætning til
en bogstavelig, historisk forståelse

Copyright © Klaus Dahl

Flere populære teorier

- ☞ Gap-teorier
- ☞ Lange skabelsesdage
- ☞ Progressiv skabelse

Kosmisk tempel?

Copyright © Klaus Dahl

Kosmisk tempel-fortælling

Fortalere:

☞ John Walton

☞ BioLogos

☞ Jens Bruun Kofoed

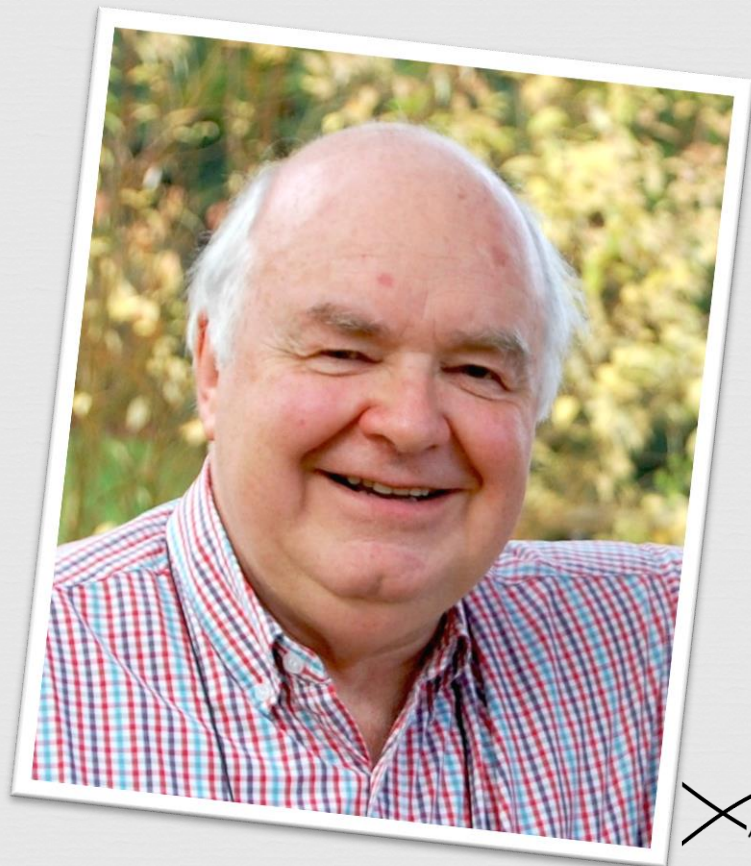
Copyright © Klaus Dahl

Kosmisk tempel-fortælling

Kritikere:

- ☞ Andrew Steinmann
- ☞ Noel Weeks
- ☞ Robert Walton
- ☞ Steve Ham
- ☞ John Lennox
- ☞ Norman L. Geisler
- ☞ William Lane Craig

Copyright © Klaus Dahl

Kritik: Kosmisk tempel-tolkning

- ❧ Ordet "tempel" anvendes slet ikke i skabelsesberetningen i 1. Mos.
- ❧ Selv hvis skabelsesberetningen i 1. Mos. betragter jorden som en form for kosmisk tempel, er det ikke ensbetydende med, at skabelsen skal forstås funktionelt eller ahistorisk.

Kritik: Kosmisk tempel-tolkning

- ❖ Beretningen om Abraham, der drager til Kanaans land har en dybere, symbolsk og åndelig betydning: Han rejste egentlig med det nye Jerusalem for øje (sml. Heb. 11). Men betød det, at Abraham ikke virkelig foretog rejsen til Kanaans land? Nej, selvfølgelig ikke.

Kritik: Kosmisk tempel-tolkning

- ❧ På samme måde med skabelsesberetningen: Selvom der kan være en dybere, symbolsk og åndelig betydning med den, betyder det på ingen måde, at den ikke reelt er foregået, som den er beskrevet i 1. Mos. 1-2. Tværtimod, det er netop, fordi den virkelig er foregået rent historisk, at den kan have en dybere, symbolsk og åndelig betydning.

Hvilken betydning har det?

Konsekvenser af en teistisk forståelse af
skabelsesberetningen

Brugte Gud evolution?

Copyright © Klaus Dahl

Kritik: Teistisk evolution

- ☞ Står i klar kontrast til det, Jesus siger om skabelsen.
- ☞ Død før syndefaldet
- ☞ Teistisk evolution ville betyde, at Gud havde skabt alt gennem millioner og atter millioner af års undertrykkelse, kamp og drab på svagere dyr. Det er vanskeligt at forene med, at Gud kalder skabelsen "god".
- ☞ I modsætning til Bibelens sml. mellem den første Adam og den sidste Adam (Jesus) (Rom. 5).

Indvendinger

Indvendinger mod en bogstavelig
forståelse af skabelsen

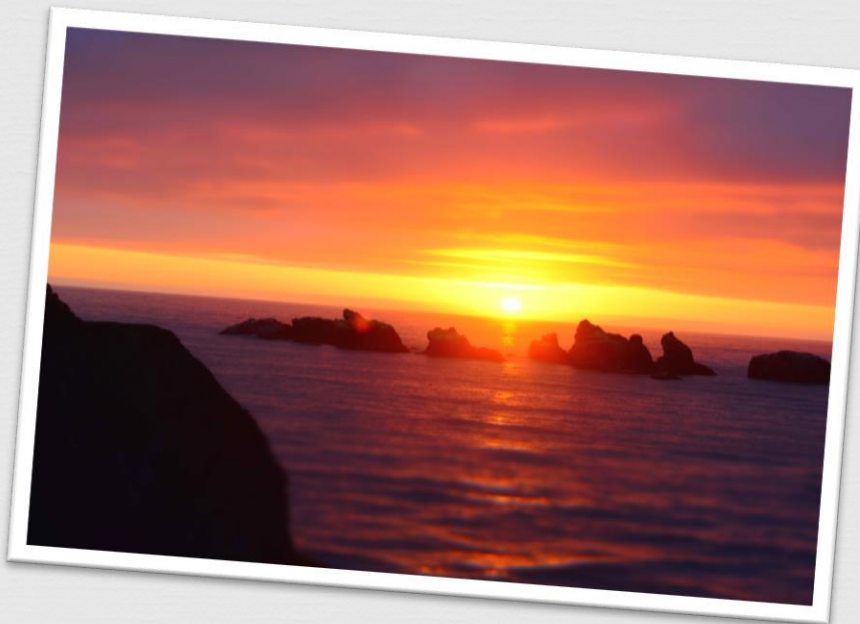

Copyright © Klaus Dahl

To skabelsesberetninger

- ❧ Ikke én, men to, modstridende skabelsesberetninger

Ingen modsætning

- ☞ Ingen modsætning.
- ☞ To perspektiver og to beretninger, men samme begivenhed:
 - ☞ 1. Mos. 1: Kronologisk
 - ☞ 1. Mos. 2: Fokus på detaljerne omkring mennesket og paradiset have

Hvordan skabte Gud?

Copyright © Klaus Dahl

To forskellige forståelser

- ☞ Gud tildelte funktioner og opgaver
- ☞ Gud skabte af intet ("creatio ex nihilo")

"I tro fatter vi, at verden blev *skabt ved Guds ord*, så det, vi ser, *ikke er blevet til af noget synligt*."
(Heb. 11,3).

Betydningen af בָּרָא (bara')

- ☞ *Bara'* oversættes traditionelt: "skabe"
- ☞ *Bara'* forekommer omkring 45 gange uden for 1. Mos.
- ☞ *Bara'* anvendes generelt altid om Gud: Det Gud, der skaber
- ☞ I 1. Mos. 1-2 anvendes ordet *bara'* fire gange: 1. Mos. 1,1.21.27; 2,3

Betydningen af בָּרָא (bara')

John H. Walton – kendt forsker i GT:

- ☞ *Bara'* betyder *ikke* "skabe af intet" eller at skabe noget *fysisk*, men har en *funktionel* betydning:
- ☞ "At give noget en funktion/opgave".

Enten - eller

Copyright © Klaus Dahl

Vurdering af Waltons tese

Men *bara'* har også nogle gange klart betydningen "skabe (af intet)" - altså den traditionelle betydning

- ☞ I beskrivelsen af skabelsen af de store havdyr i 1. Mos. 1,21 har ordet *bara'* næsten helt sikkert *ikke* en funktionel betydning, men betyder "skabe (af intet)":
 - ☞ Her får de store havdyr ikke tildelt nogen funktion eller opgave.
 - ☞ De store havdyr er helt klart fysiske

Vurdering af Waltons tese

- ❧ Tekstens sammenhæng viser, hvilken betydning ordet *bara'* har.
- ❧ Sammenhængen i 1. Mos. 1-2 viser tydeligt, at ordet *bara'* betyder "skabe" (af intet)

Vurdering af Waltons tese

- ☞ I fx 1. Mos. 1,27 og 2,21-22 skaber Gud tydelig noget fysisk:
 - ☞ "Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem."
- ☞ Hvis *bara'* betyder "at tildele en funktion/opgave" el.lign., hvorfor beskriver 1. Mos. 1-2 så tildelingen af funktioner/opgaver i afsnit, der ikke direkte handler om skabelse?

Vurdering af Waltons tese

- ❧ Hvor står det klart og utvetydigt, at skabelsesberetningen i 1. Mos. 1-2 ikke betyder "skabelse (af intet)", men kun beskriver Guds tildeling af roller, funktioner og opgaver? Ingen steder.
- ❧ Resten af Bibelen forstår skabelsesberetningen som, at Gud skaber skaberværket af intet

Vurdering af Waltons tese

Konklusion:

❧ I skabelsesberetningen (1. Mos. 1-2) siger Gud klart, at han *skaber (bara')* af intet.

Skabelsesdagens længde

24 timer eller millioner af år?

Copyright © Klaus Dahl

24 timer eller millioner af år?

Copyright © Klaus Dahl

24 timer eller millioner år?

Populær tolkning blandt evangelikale bibelfortolkere:

- ❧ Skabelsesdagene skal ikke forstås som normale dage af 24 timer
- ❧ Skabelsesdagene skal forstås som lange perioder – ofte på flere millioner af år

24 timer eller millioner år?

- ❧ Bibelkritiske forskere og ateister har gjort nar ad kristne, som forsøger at få Bibelens skabelsesberetning til at stemme overens med evolutionsteorien.
- ❧ Mange - måske stort set alle - bibelkritiske forskere anerkender, at skabelsesdagene skal forstås bogstaveligt.

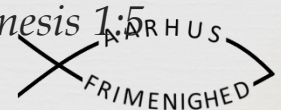

24 timer eller millioner år?

Bibeltro forskere, der forstår skabelsesberetningen som naturlig historie:

Andrew Steinmann: *Echad as an ordinary number and the meaning of Genesis 1:5*

Copyright © Klaus Dahl

24 timer eller millioner år?

- ☞ Ville det løse problemerne, hvis skabelsesdagene ikke var almindelige, 24 timers dage, men varede tusinder eller endda millioner af år?
- ☞ Nej, rækkefølgen i skabelsesberetningen ville stadig stå i modstrid med evolutionsteorien: Jorden blev skabt *før* solen, hvalerne blev skabt før landpattedyrene, og fuglene blev skabt før krybdyrene (kilde: <https://www.rae.org/essay-links/dayfaq/>)

24 timer eller millioner år?

2. Mos. 20,11 bekræfter, at skabelsesdagene i 1. Mos. 1 skal forstås som normale dage på 24 timer:

- ☞ "For på seks dage skabte Herren himlen og jorden og havet med alt, hvad de rummer, men på den syvende dag hvilede han. Derfor har Herren velsignet sabbatsdagen og helliget den." (2. Mos. 20,11)

Hvor lang tid?

Copyright © Klaus Dahl

24 timer eller millioner år?

- ☞ Når יום (*yom*) anvendes (omkring 150 gange) *sammen med et tal*, betegner det en normal, 24 timers dag. Sml. fx **4. Mos. 7,12-78**, som nok er den **tydeligste parallel til 1. Mos. 1-2**.
- ☞ Måske med en enkelt undtagelse: Hos. 6,2

24 timer eller millioner år?

4. Mos. 7,12-78:

☞ (v. 12) "Den første dag ..." (v. 18) "Den anden dag ..."
(v. 24) "Den tredje dag ..." (v. 30) "Den fjerde dag ..."
(v. 36) "Den femte dag ..." (v. 42) "Den sjette dag ..."
(v. 48) "Den syvende dag ..." (v. 54) "Den ottende dag
..." (v. 60) "Den niende dag ..." (v. 66) "Den tiende dag
..." (v. 72) "Den ellefte dag ..." (v. 78) "Den tolvte dag
..."

☞ Disse dage er helt klart *ikke poesi*, men en beskrivelse af *normale, 24 timers dage*.

24 timer eller millioner år?

- ☞ Formuleringen "aften og morgen" (1. Mos. 1) viser, at der er tale om en normal, 24 timers dag.
- ☞ Sml. Dan. 8,26 og Dan. 8,14, hvor *yom* ("dag") ud fra sammenhængen må betyde en normal dag på 24 timer:
 - ☞ "Og det, der blev sagt om synet om 'aftener og morgener', er sandt. Nu skal du holde synet skjult, for det gælder en fjern fremtid.'" (Dan. 8,26)
 - ☞ "Han svarede mig: '2300 aftener og morgener! Derefter skal helligdommen få sin ret tilbage.'" (Dan. 8,14).

24 timer eller millioner år?

☞ Når *yom* anvendes i flertal (fx "seks dage"), betyder det generelt normale, 24 timers dage:

2. Mos. 20,11:

☞ "For på seks dage skabte Herren himlen og jorden og havet med alt, hvad de rummer, men på den syvende dag hvilede han. Derfor har Herren velsignet sabbatsdagen og helliget den."

24 timer eller millioner år?

2. Mos. 31,15-17:

☞ "I seks dage må der udføres arbejde, men på den syvende dag skal der være fuldstændig hvile; den er hellig for Herren. Enhver, der udfører arbejde på sabbatsdagen, skal lide døden. (v. 16) Israelitterne skal holde sabbatten, så de fejrer sabbat slægt efter slægt som en eviggyldig pagt. (v. 17) Den er et tegn mellem mig og israelitterne til evig tid; for på seks dage skabte Herren himlen og jorden, men på den syvende dag hvilede han og pustede ud."

24 timer eller millioner år?

- ☞ I 1. Mos. 1,14 betyder *yom* (pluralis) tydeligvis normale, 24 timers dage, da der i samme sætning tales om år. Ellers ville det blive meningsløst at tale om "år" i dette vers.
- ☞ "Gud sagde: »Der skal være lys på himmelhvælvingen til at skille dag fra nat. De skal tjene som tegn til at fastsætte festtider, dage og år" (1. Mos. 1,14).

24 timer eller millioner år?

- ❧ Hvis skabelsen havde taget meget længere, kunne Moses have brugt helt andre ord: *Olam* eller *Qedem*

24 timer eller millioner år?

- ❧ Angiveligt har der i kirkehistorien været enighed om, at "dag" (*yom*) i skabelsesberetningen i 1. Mos. 1 betyder en normal dag (på 24 timer). Der er dog ikke fuld enighed om dette.

24 timer eller millioner år?

Indvending:

En dag er som tusind år

☞ 2. Pet. 3,8: "Dette ene må I ikke glemme, mine kære, at for Herren er én dag som tusind år, og tusind år som én dag."

24 timer eller millioner år?

- ☞ Svar:
- ☞ Peter siger, at én dag er *som* tusind år - ikke at den *er* tusind år.
- ☞ Det er for Gud, at én dag er som tusind år (og omvendt) - ikke for os mennesker.
- ☞ Sammenligningen mellem "dag" og "tusind år" viser netop, at der her er tale om en normal dag (24 timer) og ikke om en længere periode. Ellers ville sammenligningen blive meningsløs.

24 timer eller millioner år?

Indvending:

- ❧ I 1. Mos. 2,4 anvendes ordet "dag" (yom) i en anden betydning. Her er der ikke tale om en dag på 24 timer.

24 timer eller millioner år?

Svar:

- ☞ I 1. Mos. 2,4 står *yom* ikke sammen med et tal, som det fx er tilfældet i kap. 1.
- ☞ Ud fra sammenhængen kan *yom* her enten 1) henvise til den første dag i skabelsesugen, 2) henvise til hele skabelsesugen, eller 3) blot betyde "den gang", "da" (sml. den danske autoriserede oversættelse).

24 timer eller millioner år?

Indvending:

☞ Den syvende dag er ikke en normal, 24 timers dag.

24 timer eller millioner år?

Svar:

- ☞ 2. Mos. 20,11 viser, at også den syvende dag skal forstås som en normal, 24 timers dag.

Hurtig skabelse

- ☞ "Ved Herrens ord blev himlen skabt, hele dens mangfoldighed ved et pust fra hans mund." (Sal. 33,6).
- ☞ "For han talte, og det skete, han befalede, og det stod der." (Sal. 33,9).

24 timer eller millioner år?

I skabelsesberetningen (i 1. Mos. 1) betegner *yom* en normal dag på 24 timer:

Copyright © Klaus Dahl

Konklusion

- ❧ *Yom* kan godt betyde en længere periode end 24 timer - ligesom vi godt på dansk kan bruge ordet "dag" om noget, der varer længere eller kortere end 24 timer. Men denne betydning af *yom* i ental er absolut en sjældenhed i GT.
- ❧ I skabelsesberetningen anvendes *yom* (måske med undtagelse af 2,4) i betydningen "**normal (24 timers) dag**".

Hvad siger Jesus, profeterne og apostlene?

Copyright © Klaus Dahl

Copyright © Klaus Dahl

Ikke myter

2. Pet. 1,16:

☞ "For det var ikke udspekulerede fabler, vi byggede på, da vi forkyndte jer vor Herre Jesu Kristi magt og hans komme, men vi havde med egne øjne set Jesu majestæt."

Gud har skabt alt

☞ "Dette siger Herren, der løskøber dig, han som dannede dig fra moders liv: Jeg, Herren, har skabt alt. Jeg alene har spændt himlen ud, jeg har bredt jorden ud, hvem var med mig?" (Es. 44,24).

Gud har skabt alt

☞ "Dette siger Herren: Himlen er min trone, jorden min fodskammel. Hvilket hus skulle I kunne bygge mig, eller hvilket sted skulle være min bolig? (v. 2) Min hånd har skabt alt dette, sådan blev det hele til, siger Herren. Det er den hjælpeløse, jeg ser til, den modløse og den, der skælver for mit ord." (Es. 66,1-2).

Gud har skabt alt

- ☞ "Da de hørte det, opløftede de alle som én deres røst og bad til Gud: 'Herre, du, som har skabt himlen og jorden og havet med alt, hvad de rummer,'" (Ap.G. 4,24).

Gud har skabt alt

☞ "Dog bor den Højeste ikke i huse, bygget af hænder – som profeten siger: (v. 49) Himlen er min trone, jorden min fodskammel; hvilket hus skulle I kunne bygge mig, siger Herren, eller hvilket sted skulle være min bolig? (v. 50) Har min hånd ikke skabt alt dette?" (Ap.G. 7,48-50).

Gud har skabt alt

☞ "Mennesker dog! Hvorfor gør I det? Vi er jo mennesker ligesom I. Vi forkynder, at I skal vende om fra disse tomme guder til den levende Gud, som har skabt himlen og jorden og havet med alt, hvad de rummer." (Ap.G.14,15).

Gud har skabt alt

☞ "Gud, som har skabt verden med alt, hvad den rummer, og som er Herre over himmel og jord, bor ikke i templer bygget af hænder. (v. 25) Heller ikke lader Gud sig tjene af menneskehænder, som om han trængte til noget. Det er ham, der giver alle liv og ånde og alle ting; (v. 26) og af ét menneske har han skabt alle folk og ladet dem bosætte sig overalt på jorden og fastsat bestemte tider og grænser for, hvor de skal bo" (Ap.G. 17,24-26).

Gud har skabt alt

☞ "... og svor ved ham, der lever i evighedernes evigheder, ham som har skabt himlen og alt i den og jorden og alt på den og havet og alt i det: 'Tiden er ude.'" (Åb. 10,6).

Gud har skabt alt

☞ "Han er den usynlige Guds billede, al skabnings førstefødte. (v. 16) I ham blev alting skabt i himlene og på jorden, det synlige og det usynlige, troner og herskere, magter og myndigheder. Ved ham og til ham er alting skabt. (v. 17) Han er forud for alt, og alt består ved ham." (Kol. 1,15-17).

Copyright © Klaus Dahl

Jesus om GT og skabelsen

Jesus - virkelige, historiske personer og begivenheder:

- ☞ Adam og Eva (Matt. 19,3-6)
- ☞ Abel (Luk. 11,51)
- ☞ Noa, syndfloden og arken (Matt. 24,37-39; Luk. 17,26-27)
- ☞ Abraham (Joh. 8,56-58)
- ☞ Lot, Sodoma og Gomorra (Matt. 10,15; 11,23.24)
- ☞ Jonas i havdyrets indre (Matt. 12,39-41)

Jesus om GT og skabelsen

Jesus om Adam, Eva og skabelsen:

- ☞ "Han sagde: 'Har I ikke læst, at Skaberens fra begyndelsen skabte dem som mand og kvinde (v. 5) og sagde: ›Derfor skal en mand forlade sin far og mor og binde sig til sin hustru, og de to skal blive ét kød‹? (v. 6) Derfor er de ikke længere to, men ét kød. Hvad Gud altså har sammenføjet, må et menneske ikke adskille.'" (Matt. 19,4-6).

Apostelen Peter om skabelsen

"For først og fremmest skal I vide, at der i de sidste dage vil komme spottere, som følger deres egne lyster, (v. 4) og som hånligt siger: 'Hvad bliver der af løftet om hans komme? Siden vore fædre døde, er alting jo blevet ved at være, som det var fra skabelsens begyndelse.' (v. 5) Men de, der påstår dette, overser, at fra gammel tid var der himle til og en jord, som på Guds ord var opstået af vand og gennem vand, (v. 6) og derfor gik den daværende verden da også til grunde ved at blive oversvømmet af vand. (v. 7) Men de nuværende himle og den nuværende jord er i kraft af det samme ord blevet opretholdt og gemt til ilden på dommens dag, når de ugudelige mennesker skal gå fortabt." (2. Pet. 3,3-7).

Paulus om skabelsen

Paulus:

☞ “For Adam blev skabt først, derefter Eva”
(1. Tim 2,13)

Jesus tog ikke fejl

- ✿ Jesus tog ikke fejl. "Mine ord er sandhed" "Djævelen er en løgner. Løgnens far"
- ✿ Nogen påstår, at Jesus var et barn af sin tid, eller at han gik med på de fejlagtige idéer, folk i hans samtid havde.
- ✿ Men 1) Jesus talte altid sandhed, 2) Jesus veg ikke tilbage for at modsige folk og deres forkerte holdninger, 3) Der er intet bibelsk vidnesbyrd om, at Jesus gik med på datidens fejlagtige idéer for fredens skyld.

Konklusion

Copyright © Klaus Dahl

Evolution i Bibelen?

- ❧ Hvor i Bibelen står der, at Gud skabte alt gennem en udviklingsproces?

Eugene Merrill

Copyright © Klaus Dahl

Professor Eugene H. Merrill

☞ "Accordingly, there is narrative here, a story, and according to every reasonable criterion of authentic history writing, these 11 chapters reflect actual historical events. This admittedly becomes ultimately a matter of faith, but this is true of any part of the Bible whether Old or New Testament. After all, Jesus said to doubting Thomas, "Because you have seen Me, have you believed? Blessed are they who did not see, and yet believed" (John 20:29)."

Professor Eugene H. Merrill

☞ "Derfor er der her [tale om] fortælling, historie. Og i henhold til ethvert rimeligt kriterium for autentisk historieskrivning, afspejler disse 11 kapitler faktiske, historiske begivenheder. Dette er i sidste ende et spørgsmål om tro, men det gælder for alt i Bibelen, både Det Gamle og Det Nye Testamente. Jesus sagde trods alt til den tvivlende Thomas: 'Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.' (Joh. 20,29)."

Jesus om Guds Ord

Jesus:

☞ "For den, der skammer sig ved mig og mine ord, skal Menneskesønnen skamme sig ved, når han kommer i sin og Faderens og de hellige engles herlighed." (Luk. 9,26)

